

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Кафедра східної і слов'янської філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**«Усний двосторонній переклад
(арабська і українська мови)»**

Спеціальність: В11 (035) Філологія

Спеціалізація: В11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська

Освітня програма: Арабська мова і література та переклад, друга східна мова, західноєвропейська мова

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Кононенко Валерія Григорівна Нечипоренко Ігор Вячеславович Рибалкін Сергій Валерійович
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	IV курс, VIII семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Курс вибіркової навчальної дисципліни передбачає забезпечення поглибленого вивчення лексико-граматичних особливостей під час виконання усного двостороннього перекладу з арабської мови на українську та з української мови на арабську; розуміння природи усного перекладу як міжмовної та міжкультурної комунікації та різницю між особливостями усного синхронного та послідовного перекладів.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою курсу є формування у студентів лексичної компетенції та вдосконалення навичок й умінь усного двостороннього перекладу, розпізнавання різноаспектних явищ та пошук адекватних відповідників в арабській і українській мовах; ознайомлення студентів із методами і прийомами адекватного перекладу мовних одиниць різних рівнів на арабську та українську мови. Метою курсу є формування базових практичних знань та навичок усного двостороннього перекладу з використанням відповідних мовних, лексичних та структурно-семантичних одиниць арабської і української мови.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати: <ul style="list-style-type: none"> – різницю між особливостями усного синхронного та послідовного перекладу. – способи утворення основних механізмів синхронного перекладу. – специфіку комунікативної ситуації синхронного перекладу. – основні лексичні, граматичні та стилістичні проблеми, які виникають під час усного двостороннього перекладу. Вміти: <ul style="list-style-type: none"> – застосовувати під час синхронного перекладу структурно-семантичні типи компресії та експансії: силабічна, синтаксична, семантична компресія або експансія та їх практичне застосування. – вирішувати основні граматичні проблеми, які виникають під час усного двостороннього перекладу в арабській мові та українській мові. – спілкуватись арабською мовою з таким ступенем швидкості та спонтанності, який не завдає труднощів жодному з учасників комунікації. – класифікувати основні види повідомлень й оголошень на конкретні та абстрактні теми (радіо та ТБ новини та програми про поточні події, інші записані або трансльовані аудіо матеріали). – перекладати та сприймати на слух суспільно-політичні, економічні, юридичні, офіційно-ділові, інформаційні, рекламні та газетні тексти.

<p>Компетентності (Яку сукупну користь я отримую від вивчення цієї дисципліни?)</p>	<p>Основні завдання вибіркової дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей:</p> <p><i>інтегральної компетентності (ІК):</i></p> <p>здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає транслювання інформації українською, арабською, другою східною та західноєвропейською мовами та/або здійснення перекладацької діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>загальних компетентностей (ЗК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. – ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою; – ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема вирішення стандартних завдань професійної діяльності. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. – ФК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію. – ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. – ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту. – ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. – ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення. – ФК 14. Здатність до здійснення повного й адекватного письмового та усного (послідовного) перекладів текстів різних жанрів і стилів з арабської, другої східної та західноєвропейської мов українською та навпаки, створювати письмовий та усний перекладацький супровід міжкультурної фахової комунікації. <p>–</p>
<p>Види занять і їхній розподіл за годинами</p>	<p>Лекції – <u>4 год.</u> Практичні заняття – <u>26 год.</u> Самостійна робота – <u>60 год.</u></p>
<p>Тематика навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Усний переклад: послідовний та синхронний переклад. Тема 2. Сприйняття та переклад усного тексту по його рематичним точкам. Тема 3. Усний послідовний переклад: граматичні та лексико-семантичні проблеми. Тема 4. Синхронний переклад: комунікативний контекст, повідомлення та зміст. Тема 5. Компресія та експансія змісту повідомлення у синхронному перекладі. Тема 6. Проблеми синтаксису, характерні для синхронного перекладу.</p>
<p>Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)</p>	<p>1. Методи <i>семестрового</i> контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практичних занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. <p>2. Методи <i>проміжного</i> контролю – відбуваються у березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.</p> <p>3. <i>Модульна контрольна робота</i> – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.</p>

	<p>4. Методи <i>підсумкового</i> контролю – залік.</p> <p>5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за <i>дистанційною формою</i> навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.</p>
<p>Передумови вивчення дисципліни</p>	<p>Успішне опанування курсів «Арабська мова», «Практична фонетика арабської мови», «Практична граматики арабської мови», «Практичний курс перекладу (арабська і українська мови)».</p>
<p>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна (базова): Бабенко С., Амеліна С., Білоус Н. (2018). <i>Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу</i>: Центр навчальної літератури. Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс. Корунець, І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>: Підручник. Вінниця: «Нова Книга». Корунець, І. В. (2008). <i>Вступ до перекладознавства</i>: Підручник. Вінниця: «Нова книга». Литвин, І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко». Саприкін, С. С., Чужакін, А. П. (2011). <i>Світ усного перекладу</i>. [укр.]: Навчальний посібник. Вінниця: «Нова книга». Almanna, A. (2016). <i>The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic</i>. London and New York: Routledge. Hassan, B. A. (2014). <i>Between English and Arabic: A practical course in translation</i>. New castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. Hanem El-Farahaty. (2015). <i>Arabic – English –Arabic Legal Translation</i>. Routledge Taylor&Francis Group. Howard D. Rowland. (2008). <i>Let's read the Arabic Newspapers</i>. International Book Cente, Inc. Mahmoud Altarabin. (2021). <i>The Routledge course on media, legal and technical translation. English –Arabic – English</i>. Routledge Taylor&Francis Group. ناريمان نانلي الوراقى عباس أحمد التونسي (2005). <i>عربية وسائل الإعلام. الجزء الثاني. معهد اللغة العربية الجامعة الأمريكية بالقاهرة</i>.</p> <p>Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга». Карабан, В. (2002). <i>Переклад англійської наукової і технічної літератури</i>. Вінниця: Нова книга. Сівков І.В. (2008) <i>Теоретичні питання дослідження суспільно-політичної і юридичної лексики сучасної арабської літературної мови. Навчальний посібник</i>. Київ. Сівков І.В. (2008). <i>Арабсько-український словник суспільно-політичної термінології</i>. Київ: Альфа. Субх А., Кочержинський Ю. (2009). <i>Сучасний українсько-арабський словник</i>. Київ: Київський університет. <i>A pocket dictionary of Economics and commerce. English – Arabic, Arabic – English</i> (2002). Librairie du Liban: The dictionaries Department. Mason, I. (1994). <i>Discourse, ideology and translation</i>. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), <i>Language, discourse and translation in the West and Middle East</i> (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company.</p> <p>11. Додаткові ресурси (за наявності): Інформаційні ресурси в Інтернеті – http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera – Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) – Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature – Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار (arab.com.ua) – أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي. nwf.com (neelwafurat.com)</p>

¹ <http://surl.li/cxvmy>

Форми і способи поточного та семестрового контролю	<i>Семестрове оцінювання:</i> аудиторна робота, самостійна робота, МКР. <i>Підсумкове оцінювання:</i> залік. <i>Умови допуску до заліку:</i> наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.
---	---

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.

Завідувач кафедри

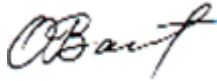
(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 11 від «27» квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)